

SIIRT

OLGUNLAŞMA
ENSTİTÜSÜ

SIIRT BATTANIYESİ
SIIRT BLANKET

2023

Siirt

BATTANIYESİ

İÇİNDEKİLER

SİİRT BATTANİYESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	8
SİİRT BATTANİYESİ'NDEN MİNDER SETİ.....	16
SİİRT BATTANİYESİ'NDEN MİNDER SETİ 2.....	20
TİFTİKTEN DUVAR BATTANİYESİ.....	20
MİHRAP DESENLİ TİFTİK SECCADE.....	21
KLASİK SİİRT BATTANİYESİ ÖRNEKLERİ.....	23
ATATÜRK PORTRESİ VE TÜRK BAYRAĞI.....	26
LAPTOP VE TABLET ÇANTASI SETİ.....	27
ÇARPANA DOKUMALI ÇANTA.....	28
HEYBE.....	29
KLASİK ÇANTALAR.....	30
SİİRT BATTANİYESİ.....	32

INDEX

SİİRT BLANKET AND ITS GENERAL FEATURES.....	8
SİİRT BLANKET CUSHION SET	16
CUSHION SET 2 FROM SİİRT BLANKET.....	20
MOHAIR WALL BLANKET.....	20
MIHRAP PATTERNED MOHAIR PRAYERRUG.....	21
CLASSICS SİİRT BLANKET PATTERNS.....	23
ATATURK PORTRAIT AND TURKISH FLAG.....	26
LAPTOP AND TABLET BAG SET.....	27
ÇARPANA WOVEN BAG.....	28
HEYBE.....	29
CLASSICS BAGS.....	30
SİİRT BLANKET.....	32

SİİRT BATTANİYESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Yüzyıllar boyunca sayısız uygarlığa ev sahipliği yapan Anadolu, büyük bir kültür çeşitliliğine ve birçok geleneksel el sanatına sahiptir. Şüphesiz ki Anadolu'da en önemli el sanatlarından biri de dokumacılıktır. Anadolu'nun birçok kesiminde tarım ve hayvancılık faaliyetleri sonucunda şekillenen dokumacılık, en önemli maddi kültür öğeleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda "Siirt Battaniyesi" eskiden beri Anadolu'da sürdürülen el sanatları içerisinde önemli bir yere sahiptir.

SİİRT BLANKET AND ITS GENERAL FEATURES

Anatolia which has hosting numberless civilizations for centuries, has a great culture variation and many traditional handcrafts. Doubtless, one of the most important handcrafts in Anatolia is weaving. Weaving, has shaped result of agriculture and livestock in many areas of Anatolia is one of the most important material culture. In this context, "Siirt Blanket" has an important place as part of handcrafts which has been maintaining since time out of mind in Anatolia.

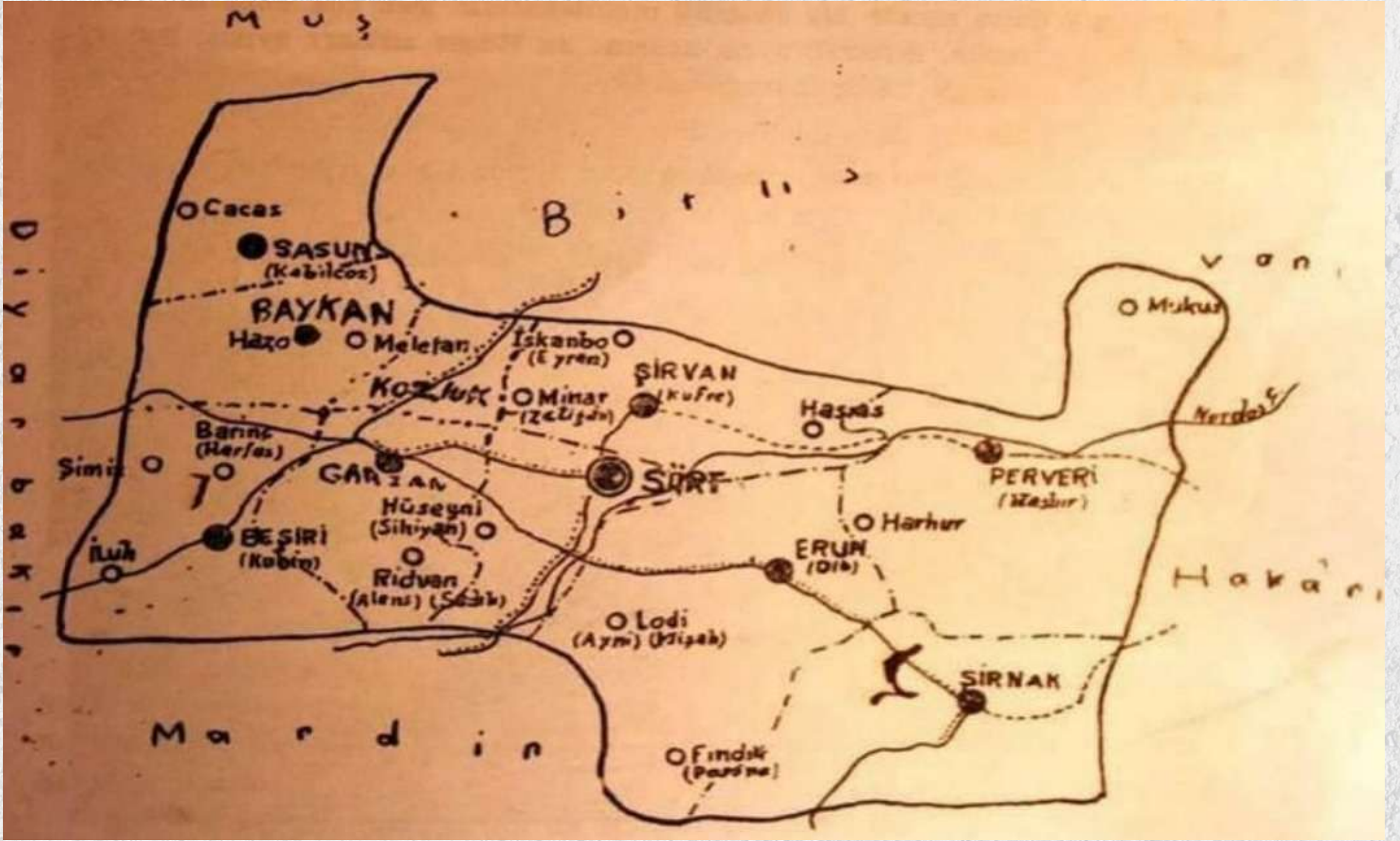
Dokuma sanatı insanlık tarihi kadar eski bir sanattır. İlk olarak insanların doğal ve kişisel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak ortaya çıkan dokumacılık, zamanla toplumsal ve kültürel yapıdan etkilenerek zenginleşmiştir. Dokumacılık ve örücülük faaliyetlerinin insanoğlunun varoluşu kadar eski olduğu yapılan arkeolojik kazılar esnasında ortaya çıkarılan bulgulardan ve yapılan tarihi araştırmalardan tespit edilmiştir. M.Ö. 7000'li yıllarda Orta Asya'da yaşayan göçebe topluluklar sert hava koşullarına maruz kaldıkları için vücutlarını dış etkilere karşı korumak amacıyla önce koyun yünü, sonra bitki saplarını, çadırlarını kurmak için de keçi yünü kullanmaya başlamışlardır.

Weaving art is as old as human history. Firstly, weaving which has emerged for providing of natural and personal needs of people, became rich influenced by social and cultural system. It has been determined from the findings unearthed during archaeological excavations and historical research that weaving and knitting activities are as old as the existence of human beings. In B.C 7000s, migrant people who lived in Middle East, to protect their bodies against to external effects because of adverse weather conditions, started to use firstly sheep wool, then plant leaves and used goat wool for setting up tent.

Siirt kentinde dokumacılık ve battaniye üretimi ile ilgili en sağlıklı bilgilere XIX. yüzyılda ulaşılmaktadır. Bu dönemde artık iyice bilinen ve ünlenen Siirt battaniyesi, dokumada oldukça mahir olan Siirtli dokuma ustalarının ellerinden çıkmaktaydı. Yörede Siirt Battaniyesi, en çok Siirt, Eruh ve Garzan'da üretilmekteydi. Nitekim 1869 tarihli Diyarbekir Vilayet Salnamesi 'ne göre Siirt sancağında toplam 100.000 kıyye tiftik üretilmekteydi. Üretilen bu tiftikler, köy ve kentlerdeki küçük atölyelerde başta battaniye olmak üzere çeşitli dokuma ürünlerine dönüşmekteydi. Köklü bir geçmişe sahip olan Siirt Battaniyesi 1977 yılında tescil edilmiştir.

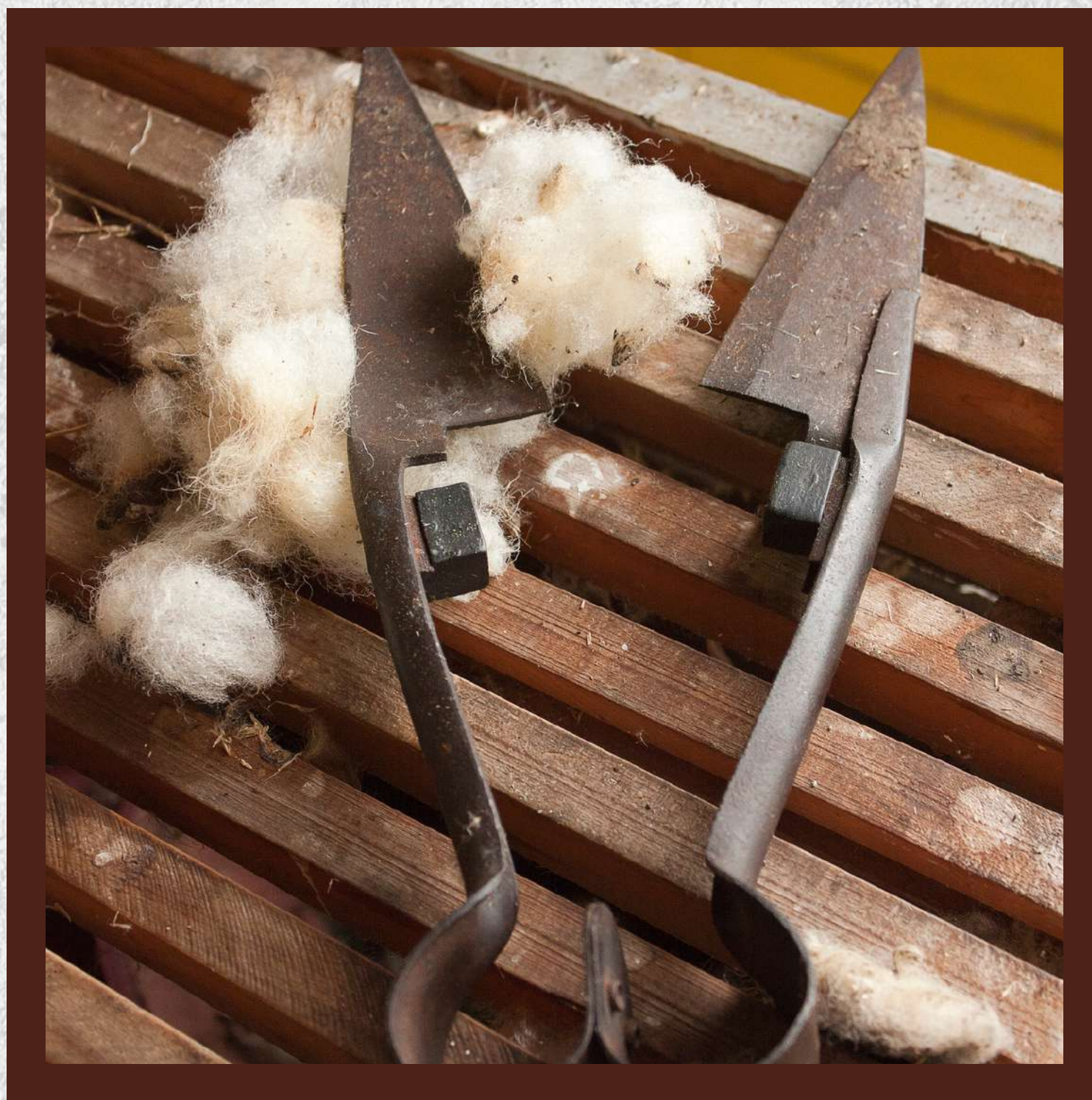
The most accurate information about weaving and blanket production in Siirt city dates back to the 19th century. The Siirt blanket, which became well-known and famous during this period, was made by the hands of Siirt weaving masters who were very skilled in weaving. In the region, Siirt Blanket was produced mostly in Siirt, Eruh and Garzan. As a matter of fact, according to the Diyarbekir Province Yearbook dated 1869, a total of 100,000 kiyye mohair was produced in the Siirt sanjak. These mohairs were turned into various textile products, especially blankets, in small workshops in villages and cities. Siirt Blanket, which has a deep-rooted history, was registered in 1977.

Oldukça nitelikli ve doğal bir malzeme olan tiftik, yüzyıllardır Siirtli dokuma ustalarının eliyle dokunmakta ve son derece zarif ve kaliteli doğal battaniyeler ortaya çıkmaktadır. Siirt Battaniyesi, hem doğal ve estetik yapısı hem de ince el işçiliğine sahip dokuma ustaları sayesinde günümüzde büyük bir doğal ve kültürel mirasa dönüşmüş durumdadır. Siirt Battaniyesi Ankara Keçisinin yumuşak, parlak ve uzun kıllarından elde edilen tiftik yününden dokunmaktadır. Doğal bir elyaf özelliğinde olan tiftik, son derece değerli bir dokuma yünüdür. Ankara Tiftik Keçisinden kırkılan tiftikler yıkama işleminden geçirilmekte ve bu süreçte iyice temizlenmektedir. Daha sonra temizlenen tiftikler taranmaktadır. Tarama işlemi bittikten sonra elde edilen tiftikler, kullanıma hazır hale gelmektedir. Elde edilen yünler ya makinalarda eğrilerek ipe dönüştürülmekte ya da kirman denilen el aleti kullanılarak eğrilme işlemi yapılmaktadır. İnce eğrilen tiftik ipleri çıkırık makinalarında mekik ya da top şeklinde çile yapılarak çözgü hazırlamada kullanılmak üzere hazır hale getirilmiş olur. Dokumaya hazır hale getirilen iplikler çözgü işlemi tamamlandıktan sonra el tezgâhlarında ustalar tarafından dokunmaktadır. Dokunan battaniyeler çelik taraklarla vurularak, tüylendirilip şekil verilmektedir.

Mohair, which is a highly qualified and natural material, has been woven by Siirt weaving masters for centuries, resulting in extremely elegant and high-quality natural blankets. Siirt Blanket has become a great natural and cultural heritage today, thanks to its natural and aesthetic structure and fine handcrafted weaving masters. Siirt Blanket is woven from mohair wool obtained from the soft, shiny and long hair of the Angora Goat. Mohair, which is a natural fiber, is an extremely valuable woven wool. The mohair sheared from the Ankara Mohair Goat is washed and thoroughly cleaned in this process. The cleaned mohairs are then combed. After the combing process is completed, the mohairs obtained are ready for use. The wool obtained is either warped in machines and turned into yarn, or the warning process is done using a hand tool called kirman. Thinly warned mohair threads are made into shuttle or ball-shaped skeins on spinning wheel machines and are made ready to be used in warping preparation. The threads that are ready for weaving are woven by masters on hand looms after the warp process is completed. The woven blankets are hit with steel combs, fluffed and shaped.

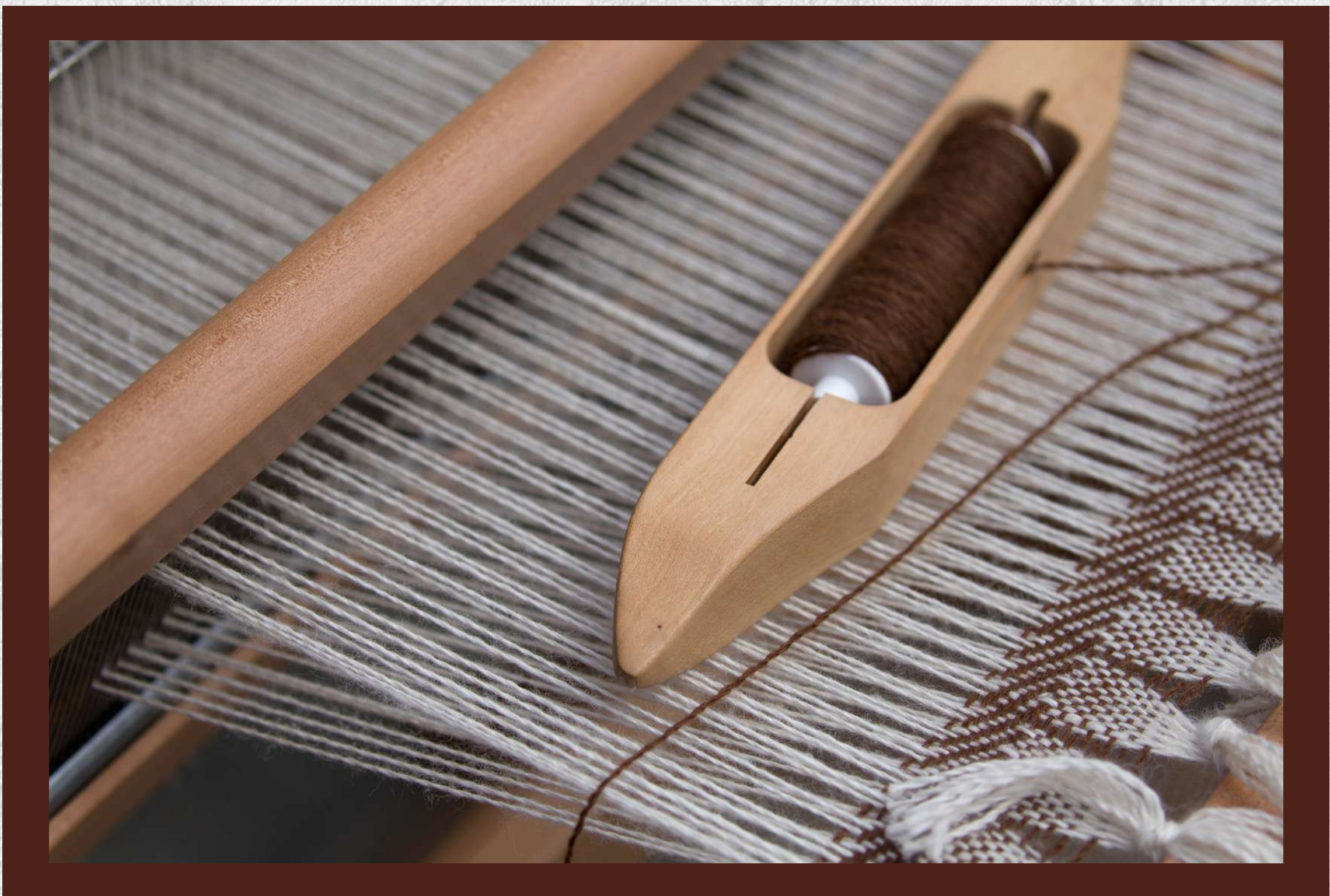
Siirt'te el dokumacılığı şeklinde yapılan battaniye üretimi, yapım tekniği olarak mekikli dokuma şeklinde örülmektedir. Mekikli dokumalar; gücüler yardımıyla gruplar halindeki çözümler arasında oluşturulan aralıktan atkı ipinin mekikle geçirilmesi sonucu elde edilen düz yüzeyli dokumalardır.

Tiftik yününden üretilen Siirt Battaniyesinin üne kavuşmasına ve çok fazla talep görmesine yol açan birçok özelliği vardır. Göz alıcı bir parlaklığa sahip olması, yüksek ısı yalıtımına sahip olması, kir tutmaması, diğer keçi kıllarıyla dokunan ürünlere kıyasla daha kaygan ve yumuşak bir his vermesi, ince, şık ve kolaylıkla boyanabilme özelliğine sahip olmasıdır. Siirt Tiftik Battaniyesi aynı zamanda yalıtım özelliğine de sahip olup her iklim koşuluna uygun vücudun nefes almasına olanak verecek bir nitelikte, bunaltıcı olmayan bir ısı veren, terletmeyen bir yapıdadır. Bu özelliğinden dolayı dört mevsim kullanılabilir.

Blanket production, which is done by hand weaving in Siirt, is knitted by shuttle weaving as a construction technique. Shuttle weavings; They are flat-surfaced weaves obtained by shuttleing the weft thread through the gap created between the warps in groups with the help of reeds.

Siirt Blanket, produced from mohair wool, has many features that make it famous and in high demand. It has an eye-catching shine, high thermal insulation, does not retain dirt, feels more slippery and soft compared to other products woven with goat hair, is thin, stylish and can be easily dyed. Siirt Mohair Blanket also has an insulating feature and has a structure that allows the body to breathe, suitable for all climatic conditions, gives a non-sweltering heat and does not cause sweating. Due to this feature, it can be used in all four seasons.

SİİRT BATTANİYESİ'NDEN MİNDER SETİ

Minder seti 45x72 ölçülerinde iki yastık ve 77x115 ölçülerinde bir minderden oluşmaktadır. Yastık ve minder iç astarı olarak Amerikan bezi kumaşı kullanılmış olup içi boncuk elyafla doldurulmuştur. Minder ve yastıkların üst yüzü beyaz tiftik ipliyle dokunmuş, alt yüzünde ise döşeme kumaşı kullanılmıştır. Desen olarak kahverengi tiftik ipliyle nazar motifi işlenmiş bu motif, çeşitli kötülüklerden korunma amacıyla kullanılmıştır.

SIIRT BLANKET CUSHION SET

The "cushion set", which is in our lives as a usage object produced by traditional methods using Siirt angora wool, consists of two pillows measuring 45x72 and a cushion measuring 77x115. American cloth fabric is used as the inner lining of pillows and cushions and is filled with bead fiber. The upper surface of the cushions and pillows is woven with white angora wool rope, and the lower surface is furniture fabric. This motif, which has an evil eye motif embroidered with brown angora wool rope, was used for protection from various evils.

SIIRT BATTANIYESI'NDEN MİNDER SETİ 2

Siirt tiftiğinin kullanıldığı, geleneksel yöntemlerle üretilen bir kullanım nesnesi olarak hayatımızda yer alan “minder seti” 45x115 ölçülerinde bir yastık ve 77x115 ölçülerinde bir minderden oluşmaktadır. Yastık ve minder iç astarı olarak Amerikan bezi kumaşı kullanılmış olup içi boncuk elyafla doldurulmuştur. Minder ve yastıkların üst yüzü kahverengi tiftik ipliyle dokunmuş, alt yüzünde ise döşeme kumaşı kullanılmıştır. Desen olarak beyaz tiftik ipliyle irili ufaklı koçboynuzu motifi işlenmiş; yiğitlik, doğruluk, mertlik, kahramanlık, güç, kuvvet, sıhhat ve saadet amacıyla kullanılmıştır.

CUSHION SET 2 FROM SIIRT BLANKET

The "cushion set", which is in our lives as a usage object produced by traditional methods using Siirt mohair, consists of a pillow measuring 45x115 and a cushion measuring 77x115. American cloth fabric is used as the inner lining of pillows and cushions and is filled with bead fiber. The upper surface of the cushions and pillows is woven with brown mohair thread, and the lower surface is upholstery fabric. For pattern, a large and small cleat motif is embroidered with white mohair thread; It was used for the purpose of bravery, truth, bravery, heroism, power, strength, health and happiness.

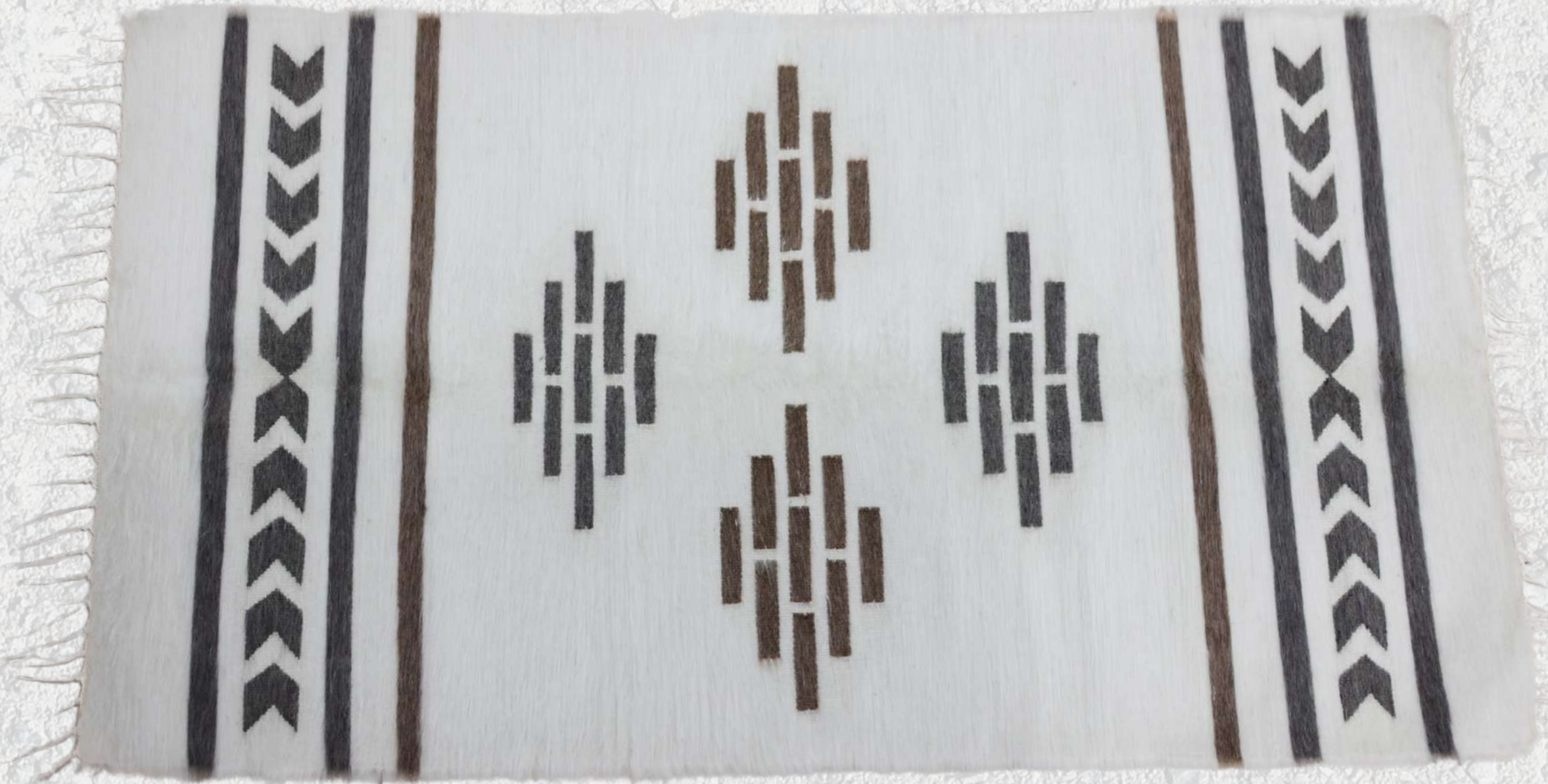

TİFTİKTEN DUVAR BATTANIYESİ

Tiftikten duvar battaniyesi, 80x130 ölçülerinde krem zemin üzerine gri ve kahverengi tiftiklerle dokunmuştur. Siirt Ulu Cami minaresinde yer alan balıksırtı desenleri battaniyenin kısa tarafında yer almakta, ortada ise eşkenar dörtgenlerden oluşan dokuzar sırlı tuğla yatay ve diyagonal eksenlerde sıralanmaktadır.

MOHAIR WALL BLANKET

Mohair wall blanket, 80x130 in size, woven with gray and brown mohair on a cream background. The herringbone patterns on the minaret of Siirt Ulu Mosque are located on the short side of the blanket, and in the middle, nine glazed bricks consisting of rhombuses are lined up on horizontal and diagonal axes.

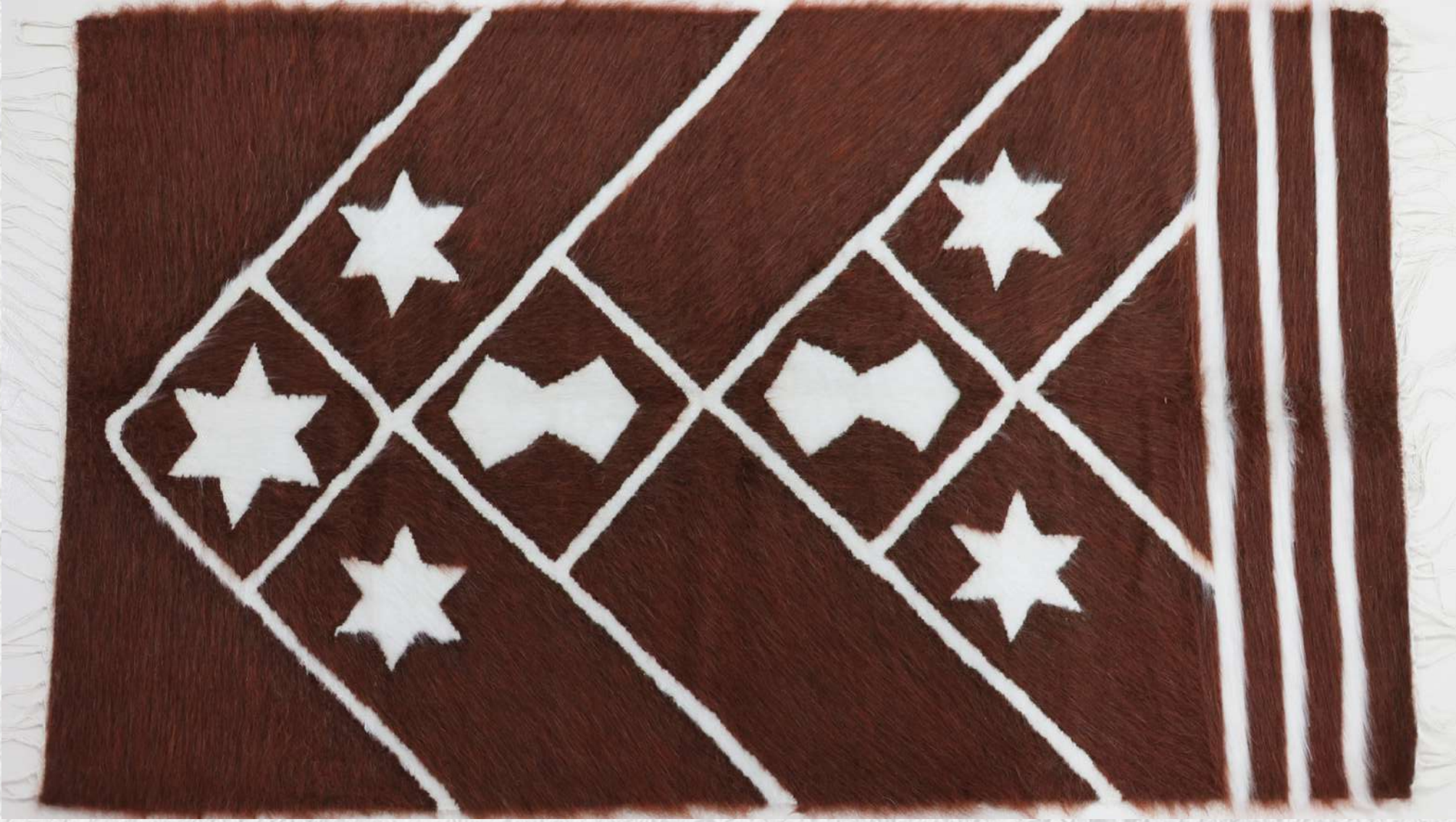

MİHRAP DESENLİ TİFTİK SECCADE

Tiftik yününden üretilen Siirt Battaniyesi, yüzyıllardır hem doğal ve estetik yapısı hem de ince el işçiliğine sahip dokuma ustaları sayesinde günümüzde büyük bir doğal ve kültürel mirasa dönüşmüş durumdadır. Gerçek tiftik yününden yapılmış Siirt Seccadesi, 80x130 ölçülerinde kahverengi tiftik zemin üzerine krem tiftikle Siirt Ulu Cami Mihrabında yer alan yıldız ve çokgen desenleri dokunmuştur.

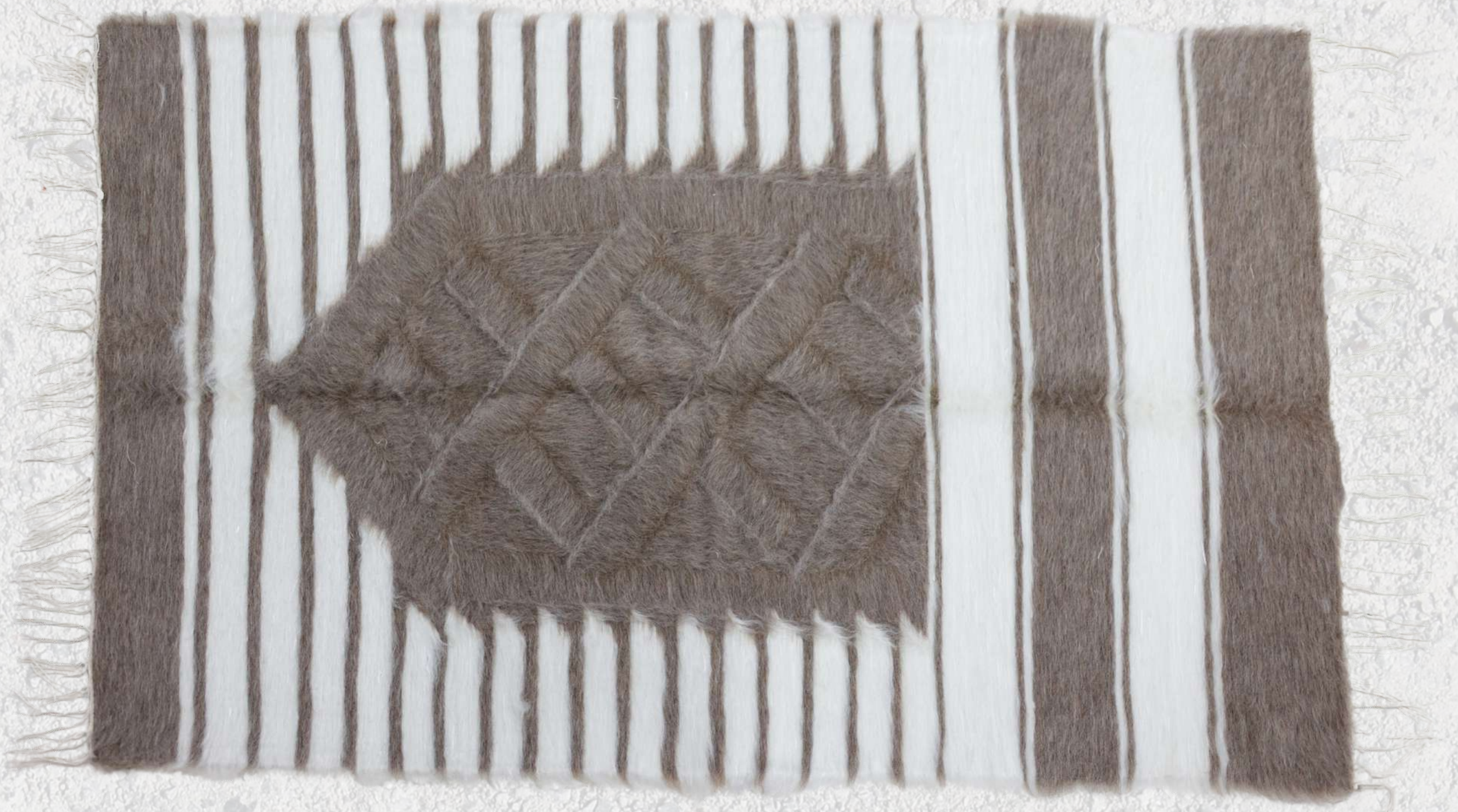
MIHRAP PATTERNED MOHAIR PRAYERRUG

Siirt Blanket, produced from mohair wool, has become a great natural and cultural heritage for centuries, thanks to its natural and aesthetic structure and fine handcrafted weaving masters. Siirt Prayer Rug made of real mohair wool, 80x130 in size, on a brown mohair background, woven with cream mohair and the star and polygon patterns on the Mihrab of Siirt Ulu Mosque.

**KLASİK SİİRT
BATTANİYESİ
ÖRNEKLERİ**

**CLASSICS SİİRT
BLANKET PATTERNS**

ATATÜRK PORTRESİ VE TÜRK BAYRAĞI

Dokuma atölyesinde özenli el işçiliğiyle dokunan gerçek tiftik yününden yapılmış Atatürk Portresinde beyaz zemin üzerine siyah tiftik yünü, Türk Bayrağı'nda ise kırmızı zemin üzerine beyaz tiftik yünü kullanılarak özenli bir el işçiliğiyle hazırlanmıştır.

ATATURK PORTRAIT AND TURKISH FLAG

On Ataturk portrait which weaved attentively with handwork made authentic mohair wool, prepared by using black mohair wool on white ground , and for Turkish flag, white mohair wool on red ground with handwork attentively.

LAPTOP VE TABLET ÇANTASI SETİ

Siirt beyaz tiftik yününden yapılmış olan laptop ve tablet çantamızın üzerine geleneksel dokuma desenlerimizden olan elibelinde ve suyolu motifleri kullanılmıştır.

LAPTOP AND TABLET BAG SET

On Laptop and tablet bag which are knitted white angora wool of Siirt traditional weaving motifs used which are hand on waist and waterway.

ÇARPANA DOKUMALI ÇANTA

Dünya çapında üne kavuşan Siirt Battaniyesinin en büyük özelliği diğer keçi kıllarıyla dokunan ürünlere kıyasla daha kaygan ve yumuşak bir his vermesidir. Göz alıcı bir parlaklığa sahip olan bu battaniyeden yapılan çantamız, 27x20 ölçülerinde yapılmış, kol askısı beyaz tiftik ipinden dokunmuştur. Çantanın el askısında ise, Siirt Ulu Cami Minaresi üzerinde yer alan balıksırtı deseni, turkuaz, yeşil ve kahverengi iplerle çarpana dokuma olarak yapılmıştır.

ÇARPANA WOVEN BAG

The most important feature of the world-famous Siirt Blanket is that it feels more slippery and soft compared to other products woven with goat hair. Our bag, made of this blanket with an eye-catching shine, is made in 27x20 dimensions and the handle strap is also woven from white mohair thread. On the hand strap of the bag, the herringbone pattern on the Siirt Ulu Mosque Minaret is woven with turquoise, green and brown threads.

HEYBE

Siirt tiftik dokumacılığı, Anadolu'da köklü dokumacılık kültürü içinde yer alan kültürel mirasın önemli örneklerinden biridir. Siirt tiftiğinin kullanıldığı, geleneksel yöntemlerle üretilen bir kullanım nesnesi olarak hayatımızda yer alan "heybe" üzerinde çalışılmıştır. Heybe, 30x30 ölçülerinde beyaz tiftik üzerine kahverengi desenlerden oluşmaktadır. Desenimiz, Anadolu'da ölümsüzlüğün, ebedi hayatın sembolü olan hayat ağaçlarının simetrik olarak bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur.

HEYBE

Siirt angora wool weaving is one of the important cultural heritage models in which are rooted weaving culture of Anatolia. Siirt angora wool has been used on "heybe" which is used in our life is produced traditional technics. Heybe is formed 30x30 measure with white angora wool on brown pattern. Design is formed with symmetrical life trees which are symbols of eternal life and immortality.

KLASİK ÇANTALAR

Tiftik; parlak, ince, uzun, elastik, nem çeken, ısıya dayanıklı, kolayca boyanabilen ve kolay kir tutmayan, keçeleşme eğilimi az olan bir elyaf olduğu bilinmektedir. Orta Anadolu bölgesinde yetiştirilen keçilerde vücudun tamamı beyaz renkli tiftikle örtülüyken Siirt ve Mardin'de kahverengi, gri veya siyah tiftiğe sahip Ankara keçileri bulunduğu belirtilmektedir. Çantalarımıza rengini veren tiftik yünleri; krem, kahverengi, kırmızı ve gri renkli olup dikey şerit kompozisyonuyla, tezgâhlarda dokunup dikilmektedir. Böylece klasik heybe formundan çıkan Siirt battaniyesi çağa uygun çantalar halinde modern bir çizgi yakalamıştır.

CLASSICS BAGS

Mohair is known as brilliant, thin, long, elastic, humectant, heat-tolerant, dyed easily, dirt-tolerant, and not to tend felting fiber. In the Central Anatolian region, to be grown goats' bodies are totally covered white colored mohair, In Siirt and Mardin brown, grey and black mohair goats are. Thus, mohair wools which give their colors to our bags, colored red and grey and vertical stippled composition, are weaved and knitted on counters. In this manner, Siirt blanket leaves its classics form and catches modern way for bags.

SIİRT BATTANİYESİ

Dünya çapında üne kavuşan Siirt Battaniyesinin en büyük özelliği diğer keçi kıllarıyla dokunan ürünlere kıyasla daha kaygan ve yumuşak bir his vermesidir. Göz alıcı bir parlaklığa sahip olan bu battaniye, yüksek ısı yalıtımına sahip, kir tutmayan, ince ve şık bir görünümündedir.

150 x 220 ölçülerinde gerçek tiftik yününden yapılmış klasik "Siirt Battaniyesi" modelimiz, kırmızı, beyaz, gri, siyah ve kahverengi tiftiklerle enlemesine şeritler halinde özenli bir el işçiliğine sahip ustalar tarafından dokunmuştur.

SIİRT BLANKET

The most important feature of the world-famous Siirt Blanket is that it feels more slippery and soft compared to other products woven with goat hair. This blanket, which has an eye-catching shine, has high thermal insulation, dirt-repellent, thin and stylish appearance.

Our classic "Siirt Blanket" model, made of real mohair wool with dimensions of 150 x 220, is woven by masters with meticulous handwork in horizontal stripes with red, white, grey, black and brown mohair.

SIIRT OLGUNLAŖMA ENSTİTÜSÜ